

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a következő témában: „Nemzedékek közötti kapcsolatok”

(2005/C 157/28)

2004. január 29-én az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság úgy határozott, hogy Működési Szabályzata 29. cikkének 2. bekezdése alapján saját kezdeményezésű véleményét bocsát ki az alábbi témában: „Nemzedékek közötti kapcsolatok”.

A „Foglalkoztatáspolitikai, szociálpolitikai és állampolgárság” szekció, melynek az volt a feladata, hogy az EGSZB munkáját előkészítse ezzel a témával kapcsolatban, 2004. november 25-én fogadta el véleményét (előadó: Jean-Michel BLOCH-LAINÉ).

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2004. december 15-én és 16-án megtartott 413. plenáris ülésén (december 16-i ülés) 143 szavazattal, 2 ellenében és 9 tartózkodás mellett az alábbi véleményt fogadta el:

1. ELŐSZÓ

1.1 A nemzedékek közötti kapcsolatok (!) felépítése nyilvánvalóan minden társadalomban – így a sajátunkban is – az összetartás fokának egyik legfontosabb meghatározó tényezője, következésképpen a nemzedékek **UNIOJA** által kialakított fejlődő geopolitikai együttesnek is fontos eleme

1.2 Az európai nemzetek egyik jellemző vonása a népesség elöregedése. Ennek a jelenségnek a hatása igen jelentős a nemzetekre nézve, és olyan kihívásokkal szembesíti őket, amelyeket alaposan mérlegelni kell, illetve a lehető legjobban felépített és legelőrelátóbb módon kell kezelni. Nekik kell meghatározni és kivitelezni ezzel kapcsolatban az úgynevezett „életkorok politikáját” (?), azaz nem pillanatnyi, töredékes és elkülönített intézkedéseket, hanem egy együttes, globális és rendszerezett stratégiát kell kidolgozniuk, amelynek célja hosszú távon elősegíteni az egyre növekvő számú, egymás mellett élő és egymáshoz közeli nemzedékek közötti megértést és szolidaritást.

1.3 A jelen helyzetet – a nemzetek sajátosságait és a köztük lévő különbségeket – megvizsgálva azonban úgy tűnik, bőven van még tennivaló. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság úgy véli, hogy ez a probléma létfontosságú Európa jövőjére nézve, és a jövőben tartósan kiemelt helyen kíván vele foglalkozni fő tevékenységeiben és munkaprogramjában egyaránt.

Ezek indokolják tehát a jelen véleményt, melynek fő célkitűzései:

- a témával kapcsolatos tények és megjegyzések ismertetése (2), majd
- lehetséges irányvonalak bemutatása és ajánlások leírása (3).

2. TÉNYEK ÉS MEGJEGYZÉSEK

2.1 Senkit nem szeretnénk megsérteni az alábbi ténymegállapítással: az utóbbi fél évszázad során országaink és közös

(!) Ezeket a kapcsolatokat itt több – gazdasági, társadalmi, kulturális, politikai – szempontból is vizsgáljuk.

(?) A kifejezést egy, a francia Gazdasági és Szociális Bizottsághoz 2004-ben benyújtott jelentésből (szerző: Jean BILLET) kölcsönöztük.

intézményeik nem használták ki teljes mértékben a rendelkezésükre álló előrejelzési eszközöket és technikákat – ezek példa nélküli arzenálját – a vizsgált témakörben alkotott politikák kidolgozásában és végrehajtásában, azaz nem a legmegfelelőbb módon kezelték ezeket a különböző szempontokat és alkotóelemeket.

2.1.1 Az effajta kijelentések megfogalmazása esetén azonban háromféle túlzástól kell óvakodni:

2.1.1.1 Az első: azt állítani, hogy pontosan előrejelezni igen egyszerű dolog lett volna. Ez nem igaz. A demográfia tudománya – elismert módszereknek köszönhetően – lehetővé tesz ugyan becsléseket a közép- és hosszú távú kilátásokra vonatkozóan, azonban ismeretes, hogy az így kialakított irányvonalak a gazdasági, szociológiai és politikai változók véletlenszerű alakulásának hatására torzulhatnak. Így például bár a születések, a halálozások és az elvándorlások természetüknél fogva is hullámzó jellegű mutatók, olyan külső tényezők is befolyásolják ezeket, mint a gazdaság növekedése vagy lassulása, a szociális bizonytalanság, a szokások fejlődése, a politikai környezet és a polgárok jövőbe vetett hite. A szakértők ezen kívül demográfiai adatok átlagai alapján is alkotnak központi hipotéziseket. Ezek az átlagok azonban szakértőnként változnak.

2.1.1.2 A második: alábecsülni az ötven év alatt kikristályosodott és azóta is működő programokat és az elért sikereket többek közt az egészségügy, a szociális védelem, a szolidaritás, a képzés, a közműhálózatok és infrastruktúrák, a területfejlesztés, a társadalmi párbeszéd, illetve a közösségi élet terén.

2.1.1.3 A harmadik: alábecsülni az újító jellegű és ígéretes előrejelzési eljárásokat, amelyeket a Tanács, az Európai Parlament és az Európai Bizottság indított útjára vagy végzett el számos területen.

2.1.2 Tény azonban, hogy a második világháború befejezése óta az országaink népességének elöregedésével kapcsolatos bizonyos, a társadalomra veszélyes következmények kezeléséhez szükséges éleslátásban és előrelátásban kifejezett hiány mutatkozik. Ez a demográfiai jelenség két, viszonylag régóta előre jelzett tendencia együttes hatásának eredménye; ezek pedig: a várható élettartam kitolódása és a születések számának csökkenése. Bármennyire eltérő diagnózist állítottak is fel az előrejelzési szakemberek, ennek a jelenségnek az elkerülhetetlenségét sohasem vonták kétségbe.

2.1.3 Nyilvánvaló és kár tagadni, hogy sok hiányosság, mulasztás vagy hiba is történt, amikor előrelátó módon kellett volna számításba venni a jelenlegi, kényszerítő és tartós valószínűségeket: hogy az Unió államaiban egyre inkább nemcsak két, hanem három, sőt négy nemzedék is egymás mellett él.

2.1.4 Az alkalmazkodás hiánya sajnos számos területet érint. Többek között az alábbiakat említhetjük:

- A nyugdíjak finanszírozása: az Unió legtöbb államában a legkevesebb, amit mondhatunk, hogy a probléma kezelését túl régóta halogatják; hogy későn, már olyankor fogtak hozzá a probléma kezeléséhez, amikor az már „égető” volt, olyan, vizályokkal terhes feltételek között, amelyeket el lehetett volna kerülni.
- Az egyre növekvő számú korosztályok hozzájárulása a vállalkozások és a közigazgatási intézmények működéséhez és az itt játszott szerepük: A létszámkérdések megoldására és a foglalkoztatási költségterhek enyhítésére anélkül hoztak itt-ott rendelkezéseket, hogy eléggé foglalkoztak volna a „mellékhatásokkal” és az átmeneti megoldások káros következményeivel.
- Élethosszig tartó tanulás: Az aktív életszakasz meghosszabbításával járó gondokat az „idősebb” dolgozókat illetően itt-ott túl gyakran elhanyagolták.
- Városrendezés, lakáskörülmények, közművek és kereskedelmi létesítmények elhelyezkedése: az ezen a területen uralkodó elgondolások gyakran megfeleltek a legkisebbek, a legidősebbek, a nagycsaládok, vagy éppen a szétszóródott családok igényeiről.
- Az örökölt vagyon továbbadása: A jogi és pénzügyi rendelkezéseket egyáltalán nem gondolták újra és nem módosították úgy, hogy a demográfiai fejlődést is figyelembe vegye.

- Az oktatás és a munka világának kapcsolata: Ezen a téren mindössze néhány ország van jobb helyzetben, mint a többségben lévő többi, amelyek lemaradásokkal küszködnek.
- A szerzett tapasztalatok és emlékek megőrzése, megbecsülése, kihasználása és megosztása: A technológiai fejlődés, a vállalatirányítás újításai: ez a „fiatalságkultusz” nem ügyelt eléggé arra, hogy tudást, képességeket, tapasztalatot és emlékeket veszíthet.
- Kultúrák: néha talán túl nagy üdvrivalgással (!) fogadták és bálványozták az új, feltörekvő kultúrákat, anélkül, hogy különbséget tettek volna aközött, ami a divatot és aközött, ami a fenntartható fejlődést szolgálja. Hagyták, hogy a nemzedékek között kifejlődjön a felejtés, a megvetés, a félelem, a visszautasítás, és imígyen a szétagolódás jelensége.

2.1.5 **A „jólét” mutatóinak érvényessége:** Az EGSZB pozitívnak értékeli a szociális védelem koordinálásával foglalkozó bizottság „Mutatók” albizottsága által végzett munkát, különösen a javasolt mutatók meghatározását (illetve a korábbi definíciók finomítását): ez ma már lehetővé teszi bizonyos, például a szegénység kockázatával kapcsolatos mutatók sorozatának korosztályok szerinti felosztását. Az intézmény kiemelten hangsúlyozza a munka folytatásának jelentőségét, különösen egy olyan mutatópaletta kidolgozását és megszilárdítását, amellyel a különböző korosztályok helyzetét még pontosabban, mennyiségi és minőségi szempontból egyaránt ki lehetne értékelni.

3. IRÁNYVONALAK ÉS AJÁNLÁSOK

3.1 Miképpen lehet az, hogy az utóbbi évtizedekben oly gyakran elmentünk ezek mellett a valós és igen fontos kérdések mellett? Ez egy óriási és fontos téma, amelyet szociológiai és politikai szempontból is meg kell vizsgálni, azonban nincs mód a jelen vélemény keretein belül a téma felületes ismertetésére. Bármilyen legyen is a helyzet, az EGSZB egyvalamiről szilárdan meg van győződve: mivel konzultatív intézmény, kevésbé van kitéve a jelen valóság szorongatásainak és nyomásának, mint a döntéshozó szervek. Tagjainak sokfélesége és az, hogy ezek a tagok szabadon és tartósan együtt dolgozhatnak, hogy szembeülhetnek tapasztalataikkal, ismereteikkel, tudásukkal, aggodalmaikkal, hogy egyesíthetik megérzéseiket és elemzéseiket, a különböző munkamódszerek javaslására való képességüket, gyökereiket és elkötelezettségeiket az úgynevezett „részvételi demokráciában”: az ilyen ütőkártya-erejű lehetőségek és képességek olyan új területeket nyitnak meg az EGSZB előtt, amelyekkel még többet lehet és kell is foglalkozniuk. A „Nemzedékek közötti kapcsolatok” témája is egy ilyen terület.

3.1.1 Egy ilyen összetett területhez való hozzászóláshoz alaposnak és világosnak kell bizonyulni:

3.1.1.1 Az EGSZB-nek tudnia kell a helyén maradnia és nem tűzni ki maga elé olyan célokat, amelyek a rendelkezésére álló eszközökhöz képest túl nagy méretűek, illetve amelyek feladatkörének nem felelnek meg.

(¹) Nem mindig hátsó szándék nélkül, néha kereskedelmi megfontolásból.

3.1.1.2 Az előrelátó gondolkodás – amelyet „előretekin-tésnek” is neveznek – nem tévesztendő össze sem a tervezéssel, sem a jövőkutatással.

3.1.1.3 A legkomolyabb tudósok is szívesen idézik fel, hogy tudásuk nem más, mint „mindaddig ki nem mutatott hibák sora”. Ám a gazdaság nem egzakt tudomány; a társadalom pedig még annyira sem. Nem világos tehát, miért ne tévedhet-nének éppen a társadalmi-gazdasági kilátások.

3.1.1.4 A nemzedékek közötti kapcsolatok terén számos területen ma is javítási munkálatok folynak; egyesek irányváltási intézkedésekre szorulnak, másokhoz pedig óriási mennyiségű kutatás és találékonyság szükséges. Fontos ezeket mind pontosan körülhatárolni és megkülönböztetni egymástól, és minden esetben fenntartással kell kezelni a veszélyes vagy terméketlen utópiákat.

3.1.2 Ahhoz, hogy az EGSZB a témában az ön maga számára kitűzött célt el tudja érni, kijelölt magának egy vezér-vonalat: a lehető leghamarabban együtt kell működni az Unió intézményeivel: a Tanáccsal, a Parlamenttel és az Európai Bizottsággal. Ezt az elhatározást a fenti, 2.1.1.3, és 3.1.2. pontokban megfogalmazott megfontolások, az intézményi iratok betűjének és szellemének tisztelete, valamint a „józan ész” sugallták.

3.1.2.1 A „nemzedékek közötti kapcsolatok” területe egye-dülállóan hatalmas. Első megközelítésben nem írhatunk többet erről a témáról, mint egy általános áttekintést.

3.1.2.2 Az EGSZB úgy döntött, hogy a jelen véleményben felhívja az uniós intézmények figyelmét azokra a témákra, amelyek alkalmasak arra, hogy – amennyiben az intézmény-eknek is megfelel, előre meghatározott formában, viszont tetszertiszti vonatkozásokkal – velük együttműködésben tanulmányozza azokat. Íme, a lista (a sorrend nem a fontos-ságra utal):

- A családok szerepe és a rájuk háruló felelősségek nagysága, súlya és korlátjai a jövő társadalmi szervezetében (gyerekek, felnőttek, szülők, nagyszülők).
- A nők hozzáférése a munkaerőpiachoz és a helyi gyermek-gondozási létesítmények.
- Magány és elszigetelődés az európai társadalmakban: idősek ⁽¹⁾, hátrányos helyzetű fiatalok: „szegény gyermekkor”.

⁽¹⁾ Vö. az EGSZB „7. Kutatási Keretprogram: Kutatási igény a demográfiai változás keretében – időskori életminőség és technológiai igény” c. véleményével – Előadó: Renate HEINISCH – CESE 1206/2004 – 2004. szeptember 15.

– Generációs szerződések és a nemzedékek közötti szolidaritás: hogyan találjuk meg a jó (a jövőre is tekintettel lévő) társadalmi és politikai megoldásokat, figyelembe véve a jelen szorongatásait és nyomásait, valamint a jövő még nem létező nemzedékének hallgatását?

– A városrendezés, a lakáskörülmények és a nemzedékek közötti kapcsolatok megválasztása: az utóbbi években alkalmazott városrendezési és lakásügyi döntésekben és elgondolásokban gyakran megfeleltek az egyes nemzedékek újonnan jelentkező fontos igényeiről. Különösen az alábbi problémák merültek fel:

- az idősek független lakhatási lehetőségeinek (örvendetes) fejlődése és kapcsolataik a legifjabb nemzedékekkel: a gyermekekkel és a serdülőkkel;
- az egyedülálló fiatalok (egyetemisták, pályakezdők) kény-szerlakása a nem erre a célra kialakított családi otthonban;
- az úgynevezett „problémás” családok nem elkülönítő és ideiglenes elszállásolása;
- Milyen hasznos szerepet tölthet be a „részvételi demokrácia” a nemzedékek közötti kapcsolatok felépítésében?

3.2 Az EGSZB úgy határozott, hogy mostantól ajánlások formájában pontosabban és közelebbről vesz szemügyre két témakört, amelyek szintén az uniós intézményekkel együtt-működésben végzett közös munka témáját képezhetik (ha az intézmények is beleegyeznek).

3.2.1 **Az aktív életszakasz tartama:** ez egyike azoknak a kérdéseknek, amelyek a legjobban illusztrálják, hogy az európai országok mennyire nem látják előre és világosan azokat a kihí-vásokat, amelyekkel a lakosságuk előregedése már régóta szem-besíti őket.

3.2.1.1 A szakmai pályafutás rövidülése veszteséget okoz a gazdasági, társadalmi és kulturális lehetőségekben. Nem váltotta be a munkamegosztás és a fiatalok nagyobb arányú foglalkozta-tása terén hozzá fűzött reményeket, azonban számos országban „szabályozószelvények” tekintették és rövid távú megoldásként használták.

3.2.1.2 A politikai döntéshozók, a vállalatok és a közvéle-mény – előítéletektől nem mentesen – egyaránt arra a hibás következtetésre jutott, hogy az idős dolgozók kevésbé képesek alkalmazkodni a termelési technológia és az ügyviteli módszerek fejlődéséhez, és hátráltatják a termelést.

3.2.1.3 Néhány éve azonban megfelelő elemzések készültek, nyomatékos figyelmeztetések és helyes ajánlások fogalmazódtak meg. E tekintetben fontos kiemelni az Európai Bizottság ebben a nehéz kérdésben folytatott munkájának tisztánlátását, folyamatosságát és minőségét. Meg kell említeni továbbá a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD), valamint a különböző országok számos kutatóintézetének, szakmai szervezetének és Gazdasági és Szociális Tanácsainak ide vonatkozó munkáit.

3.2.1.4 A tendencia megfordítására ma már számos eszköz áll rendelkezésre és ezek jól ismertek: a legidősebb dolgozók jobb alkalmazhatóságának biztosítása élethosszig tartó képzés révén; a munkakörök minőségének javítása és a munkaidő rugalmasabb kezelése avégett, hogy nagyobb egyensúlyt lehessen fenntartani a munka és a magánélet között; a vállalatokban és a vezetőségben „vegyes korú” csapatok kialakítása; a legidősebb dolgozók önbizalmának növelése; az egészségvédelmi intézkedések megerősítése a számukra; hosszú távon jobb pályalehetőségek biztosítása; a nyugdíjak és az adók tekintetében ösztönző intézkedések meghozatala.

3.2.1.5 Az aktív életszakasz meghosszabbításának szándékát – a szabad választást ösztönző intézkedések révén – az Európai Unió Tanácsa is hangoztatta, többek közt Lisszabonban és Stockholmban.

3.2.1.6 Azonban néhány országban az tapasztalható, hogy:

- az adó- és a társadalombiztosítási rendszer, illetve a kollektív szerződések és a vállalati egyezmények jellege és rendelkezései közvetett vagy közvetlen módon, erősen ösztönzik a korai nyugdíjaztatást;
- A Tanács ülésein megfogalmazott bejelentéseket és szándéknyilatkozatokat pontosan ezekben az államokban nem igazán közvetítik megfelelően.

3.2.1.7 Általános az egyetértés abban, hogy a tendenciák és gyakorlatok megfordítása nem fog pálfordulás módjára bekövetkezni.

Valóban: a szokás hatalma, a vállalatok és közigazgatási hivatalok típusainak, méreteinek és „kultúráinak” sokfélesége, valamint az ilyen témáról – ahol – aki esetleg prédikálni tudna a „társadalmi vívmányok” tiszta és egyszerű eltörlése mellett, az a vesztébe rohan – folytatott szociális párbeszéd általános és jogi nehézségei miatt a kívánt fejlődéshez igencsak összetett globális stratégiákat kell bevetni. Az átmenet bizony elég hosszú lesz. Ez eggyel több ok arra, hogy ne vesztessük az időt, és hogy késlekedés nélkül kezdjük el kidolgozni és alkalmazni ezeket a stratégiákat.

3.2.2 **Az EGSZB nyomatékosan hangot ad annak az óhajának, hogy az Unió politikai döntéshozói** – azaz a Parlament és a Tanács – nyíltabban, pontosabban, aktívabban gondoskodjon arról, hogy az őket megválasztó államokban nagyobb összhang legyen a kimondott szó és a megtett cselekedet között. Ennek egy olyan Európai Unió érdekében, amely kitűzte maga elé azt a célt, hogy a világ elsőrangú gazdasági nagyhatalmává váljék, az alábbi eredményeket kell meghoznia:

- Az egyes országokban hatályos jogi vagy szerződéses rendszereken belül azoknak a rendelkezéseknek a megtalálása, amelyek közvetlen vagy közvetett módon megghiúsítják az aktív életszakasz szabad akaratból történő meghosszabbítására való törekvéseket;
- Az Európai Bizottság helyénvaló ajánlásainak még hatékonyabb és szélesebb körű megismertetése, illetve a benne foglalt irányelvek gyorsabb alkalmazása, nagyobb eltökéltséggel;
- információs, ösztönző és meggyőző lépések megtétele a gazdasági és szociális döntéshozóknál és partnereiknél, jobb kommunikáció országaik „médiáival”.

3.2.3 **A korosztályok szerkezeti egyensúlyának visszaállítása:** elegendő itt azokra a riasztó kilátásokra gondolni, amelyeket megannyi, a termékenység és a születési arány csökkenésének az Európai Unióra vetített hatásával foglalkozó tanulmány sorakoztatott fel: a nemzedékek elégtelen utánpótlása, amelyet a bevándorlások egyáltalán nem ellensúlyoznak, csak kisebbiti Európa helyzetét a világban, Európán belül pedig gazdasági és pénzügyi nehézségeket okoz, valamint nem kívánatos generációs konfliktusokhoz és törésekhez vezethet.

3.2.3.1 Ha úgy gondoljuk, hogy az európai országokban a korosztályok szerkezeti egyensúlyának visszaállítása mindenképpen hosszú távú célkitűzés, ebből az következik, hogy az Európai Uniónak még inkább ösztönöznie kell a születéseket a tagállamokban, és evégett még többet kell ezekben az országokban a családpolitikával foglalkoznia. Az Uniónak nem lehet szemrehányást tenni azért, mert nem érdekelné a családpolitika: a Miniszterek Tanácsa több alkalommal tett javaslatokat a családokra vonatkozóan. Az EU-szintű irányvonalak azonban még mindig töredékesek, és bár a kitűzött céljaik indokoltak és érdekesek, mégis eléggé részlegesek⁽¹⁾.

3.2.3.2 Egy ilyen úton nyilván nem lesz egyszerű még jobban elkötelezni magunkat, ugyanis a tagállamok által folytatott politikák egyedülállóan sokfélék: a „születési politikák” költségesek, mindezek tetejébe pedig ezeknek a politikáknak a hatékonysága és a tényleges hatása tekintetében a szakértők és a döntéshozók között is óriási nézetkülönbségek állnak fenn. Az EGSZB azonban úgy véli, hogy ezek a megfontolások – súlyosságuk ellenére – nem indokolják, hogy az Unió intézményei ennyire makacsul kerüljék a témát.

(1) Nehézséggel küszködő családok; gyermekmegőrzés; gyermekgondozási és szülői szabadság.

3.2.3.3 Az EGSZB kívánatosnak tartja, hogy ezek az intézmények olyan valódi stratégiát dolgozzanak ki ebben a tárgykörben, amely annak több szempontját is figyelembe veszi; valamint hogy arra ösztönözzék a tagállamokat, hogy olyan családpolitikát folytassanak, amely hosszú távon a korosztályok szerkezeti egyensúlyának visszaállítására törekszik.

3.2.3.4 Az EGSZB készen áll, és csupán azt kéri, hogy hadd működjön közre aktívan és lehetőségeihez mérten azokban a munkákban, amelyeket – megvalósítása esetén – egy effajta kezdeményezés indítana útjára.

4. KÖVETKEZTETÉS

4.1 Európa társadalmi és az általuk közösen épített európai társadalom most és a jövőben is rendszeresen ki van téve a szociális, politikai, etnikai és kulturális széttöredezés veszélyének. Mindent be kell vetni annak érdekében, hogy ezt ne tetézzék még a generációk közötti törések veszélye is.

4.2 A nemzedékek közötti kapcsolatok által felvetett problémák természetüknél fogva hosszú távra szólnak. Következésképpen ugyanez a helyzet a megoldásuk keresésével is.

4.3 A figyelembe veendő ágazati összetevők sokasága és összetettsége nem mentesít egy globális és rendszerezett megközelítési mód elgondolása és kifejlesztése alól, mivel ezen a területen csakúgy, mint a többin, a valós tények nem különülők, és el sem választhatók egymástól. Azt is ki kell emelni, hogy a generációk közötti problémák ügyes kezelése igen pozitív gazdasági hatással jár.

Brüsszel, 2004. december 16.

4.4 Bár célszerű „mindent a maga idejében” intézni, és nem szabad a szubszidiaritás elvéből eredő szabályokat sem áthágni, ugyanakkor az is kívánatos, hogy sem az EU, sem a tagállamok ne folytassanak kivárást vagy minimalista politikát.

4.5 Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság nagy hangsúlyt helyez erre a megközelítésre, amely nyilvánvalóan egyre nagyobb figyelmet követel, azonban még nincs az általa megérdemelt helyen a tagállamok és az Unió legfontosabb politikai feladatai között.

4.6 Ez a vélemény egy kihívásra adott válasz: hozzájárulni ahhoz, hogy a jövőben még több párbeszédre kerüljön sor egy olyan lényeges témában, amely több szereplő koordinált és folyamatos beavatkozását igényli, amelyhez fontos, hogy ne a rövid távú érdekek kerekedjenek felül, és amely folyamatos konstruktív szándékot igényel. Azaz fokozatosan ki kell dolgozni **egy új, nemzedékek közötti egyezményt az Európai Unió területén belül.** ⁽¹⁾

4.7 A jelen vélemény egyáltalán nem titkos dokumentum. Nem áll szándékában már kész megoldásokat bemutatni. Egy új területet szeretne megnyitni, melyen hosszú távra szóló munkát ajánl.

4.8 Az EGSZB ebben a szakaszban azt ajánlja, hogy erről a hatalmas témáról ésszerű határidőn belül rendezzenek nyilvános vitát, amelyen többek között politikai döntéshozók, az európai intézmények képviselői, a civil társadalom szereplői és szakértők vennének részt. Az EGSZB szívesen indít és megszervez egy ilyen kezdeményezést.

4.9 Az EGSZB-nek az ezen a hatalmas téren vállalt feladatait mindvégig az Unió intézményeivel szoros együttműködésben lehet és kell is végezni.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

Elnöke

Anne-Marie SIGMUND

⁽¹⁾ E tekintetben gondoljunk csak arra, mennyire fontos a magas szintű csoport 2004. májusi jelentése a szociális politika jövőjéről a kibővített EU-ban.